

GAZETA HUNEDOAREI

ORGAN INDEPENDENT CULTURAL, SOCIAL ȘI DE INFORMAȚII

ABONAMENTUL:

pe un an . 100 Lei || pe 3 luni . 25 Lei
pe 6 luni . 50 Lei || un exemplar 2 Lei

APARE SĂPTĂMÂNAL

SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

ADMINISTRAȚIA:

Deva, Strada Regina Maria 12

Clădirea loturilor funcționarilor improprietăriți.

Sunt doi ani trecuți, decând s'a făcut improprietărirea funcționarilor cu loturi de intravilane, în vederea că acestea să fie clădite într'un timp hotărât. Din vre-o 200 de loturi câte sau distribuit, în acest interval de timp sau clădit doar 1—2, restul în cel mai bun caz este cultivat cu porumb, dacă nu chiar lăsat în părăginiere. Când s'a făcut improprietărirea se credea că chestia clădirei caselor va fi și ea soluționată de către legislație, căci altcum nu se poate închipui, că fără ajutorul efectiv al statului, funcționarii, din lefurile lor bugetare, recunoscute chiar și de cei care le croiesc de prea mici, să-și poată cândva clădi case, acum, când materialul de clădit se scumpește zi cu zi. Era interesul statului ca să soluționeze această chestie, întrucât va fi în imposibilitate de-a plăti funcționarilor săi relut de cvartir, care să mulțumească și revendicările proprietarilor, după ce se vor scoate imobilele clădite de sub legile excepționale.

Dacă nu s'a făcut nimic în privința aceasta, o parte din vină cade și asupra celor improprietăriți. Unii dintre ei, poate partea cea mai mare, nici nu s'au gândit

serios să clădească. Alții au așteptat mai departe precipitarea evenimentelor, crezând, că le va pica și casa mură'n gură, cum le-a picat lotul. Dacă n'ar fi fost așa, desigur că în fiecare localitate în parte și pe urmă federați într'o uniunie, căutau să mobilizeze tot ce se poate, ca lucrul să nu rămână numai pe jumătate făcut. Ce se vor face funcționarii dacă la 1927 se vor pomeni cu dispozițiuni ca acelea de acum, care privesc localurile de prăvălii, adică libera tranșacție a chirii-lor, nu știu. Puțini din ei, poate nici 5 procente nu vor avea atâta leafă cu care să plătească numai chiria.

Inițiativa particulară ar putea face ceva dacă dobânda banilor n'ar fi așa urcată și la funcționari puterea de suportare a unei datorii cu amortizații atât de scăzută.

Duminecă, la ora 9, a fost la judecătoria de ocol o constatare între funcționarii improprietăriți și reprezentanții însoțirii românești de asigurare, care a cercat să soluționeze aceste chestiuni vitale, dar lovindu-se de inconvenientele și greutatea arătate, a rămas ca să continue a trăgând în colaborare și o însoțire pentru clădit.

Domnii, care au pregătit această consfătuire, ar face mult bine cauzei, dacă ar ținea-o la suprafață, până la o soluție norocoasă, eventual ar aduce-o Corpora-

tiv la cunoștința d-lui ministru Constantinescu, cu ocaziunea vizitei guvernului în orașul nostru.

Guvernul la Deva.

Suntem informați, că vizita guvernului la Deva, anunțată încă în două rânduri și contramandată, Duminecă în 21 l. c. va avea loc. Descinderea, pe lângă caracterul politic, va avea și unul oficial. Șefii de resorturi, pe lângă recepția generală vor sta de vorbă cu subalternii lor, la diferitele instituțiuni, ascultându-le raporturile șefilor precum și doleanțele întregului corp funcționăresc.

Este ocaziunea binevenită, pentru atragerea atenției celor în drept, asupra chestiunii tratate în articolul prim al gazetei noastre.

Ar mai fi de discutat problema ajutorării materiale a corpului funcționarilor prin cooperatie, adică cooperativa funcționarilor, căci am ajuns, mai ales în articole de consumație, după cum spun cei care cunosc toată țara sub acest raport, prin călătoriile care le fac, Ardealul cel mai scump ținut din România-Mare, iar Deva, orașul cel mai scump din Ardeal.

Românul are un proverb potrivit în privința aceasta, cu copilul care nu plânge... Să plângă însă puțin copilul și atunci

Viata și operele Anei Conta Chernbach.

De: Elena Sporea.

(Continuare.)

Pentru că părintele Grigore era o fire aspră și severă, Ana Conta s'a atașat mult de fratele ei Conta, marele filozof român, care moștenise în totul firea blândă și îngăduitoare a mamei lui.

Și educația Anei Conta a fost făcută sub supravegherea fratelui său.

Aceasta poate se datorește și faptului că V. Conta observase la sora lui o prea mare potrivire de caracter—cu toate că diferența de vârstă dintre ei doi era considerabilă. Din mărturisirile pe care ni le face Ana Conta, se vede cu cât interes urmărea filozoful dezvoltarea talentelor ei.

Când am început eu cu clavierul—zice dânsa, Conta, care ținea să supravegheze el însuși cultura mea muzicală, îmi fixă orele de exercițiu între 10—12.

Eră totdeauna acasă în vremea aceasta.

Cât timp cântam, dânsul scria. De multe ori îmi cerea anumite bucăți. — Lucrez mai bine cu muzică, zicea de el „Când am ajuns după trei ani de clavier, să atac întâile sonate de Beethoven, dânsul încântat de progresele mele,

mi-le comandă într'o ediție franceză și mi le înmână cu tot ceremonialul unui dar prețios. Păcat că n'am apucat să le cânt cu el; căci am fost plasată în intermatul Doamnei Humepele. Că Ana Conta avea atracție către poezie, încă de copilă, o vedea tot dintr'o mărturisire a dânsiei.

— „Până plecam la școală, eu aveam slujba să sterg raftul în camerele fratelui meu, după ce isprăvea servitoarea de măturat.

— — — — —

Odată găvind două caete frumos legate, unul început, altul nou, mi-l-am luat mie pe acesta cu cea mai deplină senină tate de conștiință. Când dânsul mă întrebă i-am răspuns:

„Eu le-am luat, îmi trebuie să copiez într-ânsul poezii frumoase“.

— „Da a a? Apoi bine! . . . dacă-ți trebuie . . . și încă pentru poezii frumoase!“ . . .

Acesta a fost răspunsul filozofului.

Ana Conta moștenise dela tatăl său energia voinței și tăria de caracter iar dela mama sa toate calitățile fizice și intelectuale.

¹⁾ Fire ambițioasă și inteligență pătrunzătoare a terminat cele șapte clase de liceu—cum erau pe vremuri—numai în cinci ani, luându-și bacalauriatul cu mare succes fiind a doua între 140 de candidați.

„S'a înscris la Universitatea din Iași, unde a urmat cursurile facultăților de filologie clasică și modernă și de filozofia fiind totdeauna notată cu bile albe.

Isprăvind universitatea a luat licența în filozofie și istorie, „magna cum laude“.

Dânsa a fost singura femeie din țară care a urmat și cursurile școlii normale superioare care există pe atunci.

În tot timpul studiilor ea s'a ocupat neîncetat și cu muzica, ajungând o pianistă distinsă și mult apreciată“.

Om vedeă însă, că acestei femei nu i-a fost dat să se bucure prea mult de nici o fericire în viață.

Astfel se adeverește o întrebare pe care și-a pus-o dânsa de multe ori: Superioritatea morală să fie cu adevărat o piedică a prieteniei și norocului pe lume? — — — — —

Căci tocmai pe când urma să ocupe catedra de profesoară, Ana Conta pierdu pe mult iubitul ei frate, filozoful Conta, care ajunsese într'o situație înaltă în țară, ocupând postul de ministru al instrucțiunii, deși avea numai 36 de ani.

Această pierdere, priciunii un zdruncin grozav, atât în sufletul cât și în fizicul Anei Conta.

când își are rațiunea, dacă nu vrea să fie consecință.

Acum și în chestiile arătate e momentul. Ședința politică, în care guvernul își va da seamă de activitatea legislativă terminată, se va ține în sala teatrului, ori, în caz de timp favorabil, sub cerul liber.

Escursie școlară.

Invățământul în general, dar mai ales obiectele, care au legătură directă cu pământul și viața socială, ar rămânea literă moartă, dacă nu s'ar face excursiuni școlare. Deși scumpirea traiului și a călătoriei a redus mult acest mijloc de instrucțiune, grație reducerii ce se acordă de minister pe căile ferate și ajutorului cu încvartiruirea și alimentarea în preț de cost, cu care se ajută reciproc școlile cu internate, tot se mai face câtă o excursiune mai mare. Ajutată de acești factori a putut și școala normală din loc să facă sub conducerea directorului C. Sporea în 7 l. c. cu 87 elevi și 7 profesori, excursia de 4 zile la Turda—Abrud—Detunata-Roșia—Zlatna—Alba-Iulia. În Turda sau cercetat fabricile de var, gips, ciment, sticlă, ceramică, bere și salinile, fiind peste tot primii de conducătorii fabricelor în mod afabil, dându-li-se toate explicațiile necesare. Pentru încvartiruire gratuită se cuvine mulțumită direcțiunii liceului și școalei sec. de fete, iar pentru alimentare în prețul de cost, administrațiunii internatului dela liceu. Cu toată oboseala unei nopți petrecute în vagoane, a unei zile petrecute în pas grăbit dela o fabrică la altă, la școală și iarăși în altă direcție opusă, apoi cu perspectiva de-a fi siliți a-se scula în ziua următoare la ora 4^{1/2}, totuși excursioniștii au dat la ora 9 o mică serbare în fața elevilor de liceu a școalei sec. de fete din Abrud, care era și ea în excursiune și a profesorilor lor.

Dimineața, cu impresii plăcute și cu gândul, că peste câțiva ani orașul Turda, favorizat de gazul metan, va avea un aspect de oraș de industrie mondial, excursioniștii au parcurs în timp de 8 ore cu trenul, pitorescul ținut printre munți, până la Abrud.

Pe cât e de bogat subsolul acestor munți și dealuri în tot felul de metale și minereuri, pe atât este de sărac solul. Nici barâm păduri mai întinse nu se văd, pe aici pășunile sunt sterpe,

Zdruncin care s'a resimțit în întreaga ei viață; cu toate că dela o vreme ea caută să se resemneze închizând căsuța durerii din inimă, scriind versurile:

Sunt dureri ce nu se tulbur,
Nu le atinge, prea-s adânci,
Vremea, și 'ncă le 'nconjoară!
Valul cruță și el stânci.

¹⁾ Reculeasă din această durere ocupă catedra de profesoară de științele pedagogice (și psihologice) având vârsta numai de 24 ani și își pune în slujba țării și a tineretului feminism marele ei iusurii și pretioasele-i cunoștinți.

Trimisă de ministerul instrucțiunii să studieze organizarea și funcționarea școalelor normale din Franța și Italia, istoria artelor plastice, pedagogia, filozofia și își pregătește doctoratul cu o chestiune de etică; iar după reîntoarcerea în țară își reea iarăș catedra de profesoara.

Am cunoscut-o pe Ana Conta Kernbach între anii 1903—905 când i-am fost elevă la școala normală din Iași.

Eră în floarea vârstei și am văzut-o în deplină activitate.

Nici odată nu-mi va pieri din minte concretizările pe care ni-le dădea ea în orele de psihologie și logică, transformând aceste științe atât de abstracte, în științe plastice.

satele au aspect sărăcios. În ajutorul acestei populațiuni, curat românească, dintre care numai foarte puțini au ocupațiune la băi, numai cu o industrie textilă pe valea Arieșului a cărei energie nu este aproape deloc exploatată, s'ar putea interveni. Tot așa de bine s'ar putea industrializa lâna munților în aceste părți, ca și la Cisnădie ori Brașov.

În Abrud am avut parte de ospitalitatea colegială a școalei normale și a internatului școlar sec. de fete de sub direcțiunea Dnei Buzoianu și îngrijirea Dnei Schmedt.

Această școală, înființată din nou sub conducerea directorului I. Micu, cu colecțiile ei bogate, mai ales în minereuri, majoritatea din părțile locului, culese și dăruite școalei de director personal, laudă priceperea hărnicia și zelul conducătorului ei.

Ceiace ne-a mai impresionat în mod foarte plăcut, este intimitatea vieții sociale, care o trăesc abrudeni. Era tocmai o petrecere în parc aranjată sub patronajul reuniunii femeilor române din Abrud, a cărei activitate era remarcabilă și în trecut, fiind în local al II-lea în Ardeal. Ținuta simplă, prietenească și intimă cu care înconjurau oaspeții pe dna prezidentă dr. Pop, îți facea impresia că ești într'o familie.

Corul excursioniștilor a delectat pe cei prezenți cu câteva coruri, pentru care li-sa oferit suma de 1000 Lei, colectată dela următoarele Dne și Dni: Ortenzia Buzoianu 200, Ioan Micu 100, Dr. Laurentiu Pop 200, Dr. Mircea Pop 100, Dl. Teofil Faur 100, Dr. Candin David 100, Locot Traian Nestean 40, Căpitan Pascu 40, Dna Ecat Ves. 20, Eugen Radu 20, Trăian Deranca 20, Dionisie Neag 20, Ioan Oprișă 20, Ing. David 20 Lei.

În ziua următoare, jumătate din elevi cei mai buni de picior, au mers pe muntele Detunata, cale de 15 km, iar restul a cercetat șteampurile dela Roșia. Buciumanii în haine de sărbătoare, au făcut impresie bună. Pe valea Abrudului sunt mici ferestraie, iar pe culmile dealurilor mici turme de oi, ale sătenilor la, care se face însă industria laptelui în mod prea primitiv.

Și pe aici se impun măsuri pentru înflorirea vieții economice, prin industrie și cooperative de aprovizionare cu cereale și legume.

Marți dimineața, am luat drumul per pedes preste Dealul mare, cale de 35 km, până la Zlatna, făcând drumul în 6 oare. Un ținut frumos și romantic, care însă având încă proa-

Explică așa de înțeles și de respicat, în cât puteam scrie pe hârtie tot ce spunea dânsa fără ca să facă pauze.

După două-trei lecții ne controlă în numările și pe acelea care nu erau în stare să ia note fidele nu le mai lăsa să noteze nimic.

Nu mai scrie — zicea ea — mai bine ascultă cu băgare de seamă și urmărește numai cu mintea, ceace spun eu, decât să prefac cele spuse de mine, într'o banalitate scrisă de tine.

Insistă atât de mult asupra explicațiilor în cât la sfârșitul orei credeai că de bună seamă n'a rămas nimeni care să nu fi înțeles toate.

În totdeauna își economisea timp ca să facă și recapitulări asupra explicațiilor; de aceea era cât se poate de mulțumită când totuși descoperea printre eleve și de acelea care nu erau în stare să redia cele explicate de dânsa.

După ce punea fel de fel de întrebări intermediare, pentru ca să înlesnească priceperea și scoaterea răspunsului potrivit întrebării puse — dacă să întâmplă ca tot să nu poată ajunge la bun sfârșit cu eleva pe care o asculta, să făcea roșie ca focul — din pricina prea marii stăpâniri de sine și în urmă își spunea cu ton hotărât: „Stai jos și mai cearcă și singură să-ți descâlcești creurul“.

(Va urma.)

spete urmele unui dezastru, cauzat de-o rupe de nori cu 10 zile în urmă, ne-a cauzat indispoziție, compătîmind pe cei păgubiți.

Din Zlatna ne-am întors acasă, aducând suvenirea unei excursii reușite din toate punctele de vedere.

Participant.

Un cuvânt spre îndreptare.

„Pământul va produce spini și ciului, vei mânca pâinea ta după sudoarea fruntii tale, până ce te vei întoarce în pământ“.

Acestea sunt cuvintele, cu care creatorul dă omului libertatea; cuvintele, cu care omul fizice devine om intelectual, om moral.

Munca este, dar cea dintâi condițiune a averii și a libertății, dar voind fiecare să ne suim sus pe scara socială este în firea noastră a oamenilor, să aspirăm la o stare bună, să avem ambițiune, să voim fiecare să avem profesiunea cea mai onorată; dar cari sunt profesiunile înalte și onorabile? Aci e chestiunea!

Mulți părinți, odată cu închiderea anului școlar, fac fel și fel de planuri ca să găsească o carieră mai bună copilului său. „Am dus băiatul la școală“ aceste cuvinte însemnează în gura celor mai mulți părinți, l-am scos din rândul muncitorilor, când va fi mare, va ședeă tolănit pe canapea, va fuma toată ziua țigară, se va plimba ziua și noaptea în trăsură picior peste picior și va scrie pe petițiunile nenorociților împričinați: „va face cele de cuviință potrivit legilor în vigoare“.

Mulți din părinți, cari trimit copiii lor la școală, îi trimit cu gândul ca să facă 2—3 ani de școală, apoi aleargă, strigă, intrigă, se roagă, până le procură o slujbă sau e speranță de slujbă.

Nu se gândesc nici de cum la neodihna, la bătaia de inimă și la umilințele ce le pregătesc; nu știu ce pâine amară le frământă vârându-i în aceste slujbe. Părinți, cari vă iubiți copiii, cari vă iubiți patria! dați educație fiilor voștri, dați-le învățătura multă și sănătoasă, împingeți-i în carierele acelea, unde este gloria și averea de câștigat. Împingeți-i la litere, la meșteșuguri, la industrie, la agricultură, la comerț, ca să ajungem și noi românii să nu ne mai exploateze streinii.

Câtă deosebire este între noi și o țară civilizată, cum este de exemplu Germania! Acolo un băiat, care are opt clase de liceu, nu i este rușine ca să dea cu ciocanul.

La noi, cei mai mulți părinți aruncă copiii în prăpastia cancelariilor, unde nu este nici renume, nici avere, nu este nici liniștea sufletului, nici mulțumirea inimii, acolo ispita se află necontenit în luptă cu conștiința, luptă, în care cei mai mulți cad; căci nu au dobândit, în educația ce li s'a dat, puterea morală trebuincioasă ca să iese învingători. Alegerea profesiunii copiilor este mai mult sau mai puțin dictată de părinți, răspundere mare, căci dela această profesiune atârână dezvoltarea facultăților, progresul inteligenței.

Dela această alegere depinde fericirea și independența lui în viață.

Nu aveți datorie mai sacră; mai grea de împlinit, decât alegerea acelei cariere, în brațele căreia voiți să aruncați pe copiii voștri. Sunt uni părinți cari tind la funcțiunile statului, ei cred că împletesc copiilor lor zile de fericire, cred că le asigură viitorul prin leafă și prin pensie, cred că acelea sunt pozițiunile înalte ale societății. Dintr'un om, care ar fi eșit un cultivator bun, un artist de merit, sau un meșter însemnat, care să facă onoare țării, faceți un biet funcționar, care d'abia se ține dintr'o zi

până într'alta, un cerșetor pela ușile ministriilor, a rudelor, a amicilor și a favorizilor, oamenilor influenți, măriți concurența la lefi, împinge-ți la sporirea impozitelor și fără să știți, pregătiți căderea materială a copiilor voștri și a țării.

Deaceia, părinți ai copiilor, gândiți-vă serios la ceia ce faceți.

Sarmisegetuza.

D. I. Popescu,
învățător.

O excursiune.

În zilele de 30 Mai—1 Iunie elevii școalelor primare din comunele Ribicioara de jos, Ribicioara de sus și Tomnatec, jud. Hunedoara, au făcut o excursiune în comuna Vidra de sus, jud. Turda Arieș, sub conducerea Dlor învățătorii P. Popa, I. Popa și L. Mareș, cu scopul de-a vizita „casele Iancului”. În ziua de 30 Maiu, după 8 oare de drum, perpedes apostolorum, încântați de frumsețea ce le oferă trecătorului Munții Apuseni cu codrii bătrâni, seculari și cu isoarele limpezi ca cristalul, excursioniștii au ajuns în valea Arieșului, în frumosul sat de munte Vidra de sus, locul nașterii numuritorului „Rege al Munților” Avram Iancu. În ziua aceasta au vizitat școala biserica și primăria.

Duminecă în 31 Maiu (a doua zi) dimineața la ora 8-30 au plecat dela școală înspre „casele Iancului”. Aici au vizitat casa cea veche în care s'a născut „Craiul”. Apoi casele noi, muzeul, biblioteca, sala de lectură, capela, făcându-și o iconă clară a timpurilor trecute.

Datorită Dlui Gomboș, sub a cărui supraveghiere este aceasta avere prețioasă a neamului românesc, excursiunea și-a ajuns scopul. După aceasta, excursioniștii au vizitat o stâncă din căsului de melci petrificați, apoi cataracta de lângă Vidra, unde apa cade dela o înălțime de 22 m.

Duminecă și Sâmbăta noaptea elevii excursioniști au fost încvartirați în două sale ale școalei din Vidra. A treia zi dimineața au plecat din Vidra cu amintiri frumoase, pe cari le vor păstra toată viața lor, comunicându-le și urmașilor.

Li-se aduc prin aceasta mulțumiri Dlor învățători Chira, Mihăilescu, Dșoarei F. Avramescu și Dlui Pr. Leahu pentru buna primire și găzduire ce au făcut-o excursioniștilor.

Cronicar.

Pentru bibliotecile dela sate.

Ce e drept, astăzi avem destule cărți, cari folositoare, unele cu cuprins literar ori științific folosesc publicului cu o cultură mai înaintată, altele cu un caracter special îndestul profesioniștilor, iar altele cu o materie variată pot fi de oarecare utilitate generală.

Dar pe noi ne interesează cărțile utilizate de populația dela sate.

Intr'una din cuvântările sale, Gambeta marele tribun francez zicea:

„O carte care merge prin comunele rurale pentru a fi citită de țărani, este de zece mii de ori mai însemnată prin urmările sale, decât o carte de foliosofie”.

Și'n adevăr, țărani noștri când merg pe la orașe, se isbesc cu privirile de vitrinele chioscurilor tixite de cărțile ieftine, dar care conțin otravă pentru sufletul și minunata limbă a țăranelor români.

Majoritatea acestor cărți descriu crime, drame casnice, romane ori nuvele de senzație, ba de multe ori obscene — idei subversive ori antinaționale, periculoase și pentru individ

și pentru interesele noastre naționale. Pe lângă toate acestea, micile dar multele cărți conțin cuvinte aruncate cu lopata, radicale, eșite din creierul neîntreg al cine știe cărui necopt la minte.

La aceasta primejdie care, amenință populația dela sate, s'a gândit foarte serios marele patriotic și ilustrul ministru al instrucțiunii publice D. Dr. Anghelescu și-a dispus ca în fiecare comună să se înființeze pe lângă școlile primare biblioteci și căminuri culturale. Dar pentru înființarea acestor biblioteci ne trebuiesc mijloace materiale. De unde se le luăm? Această întrebare am adresat-o și D. Revizor al Jud. Hunedoara care, mi-a dat următorul sfat: organizează serbări școlare, muncește și vei avea. Nici nu se poate un sfat mai bun ca acesta. Dar din nefericire, rezultatele acestor serbări sunt insuficiente ca parte materială pentru acoperirea marilor cerințe.

Ca să putem strânge fondurile necesare pentru înființarea acestor biblioteci la sate, în numele factorilor civilizațiunii rurale adresez o rugăminte tuturor acelor buni români ca să ajute această frumoasă inițiativă atât cu volume de cărți cât și cu bani pe care îi trimite comiteului școlar, primind în schimb chitanță din chitanțierul com. șc.

Sperăm deci ca rugăminta noastră să aibă efectul dorit.

D. S. Popescu
înv. Sarmisegetuza.

Cultura plantelor medicinale și valorizarea lor.

De profesor Solomon.

(Urmare.)

Familia Composee.

Cicoarea.

Cichorium intybus L.

Trăește pe lângă drumuri și câmpii. Este plantă perenă, bianuală, are înălțimea de 1 m. rădăcina ei este fusoasă, de culoare albă și carnoasă. Tulpina ramificată, frunzele sunt fără codiță adecă sed pe tulpină, sesile pe formă lanceolată și pe margini dințate cu flori albastre. Infloresce în lunie—Octombrie. Se înmulțește prin semințe. Se poate însă și cultivă pentru acest scop se cere ca terenul să fie humnos-nisipos, la un caz însă să nu fie argilos fiindcă într'un astfel pe pământ rădăcina nu se poate desvolta bine. Cum trebuie să se pregătească terenul și cum trebuie făcut sămânatul? Locul se ară adând din toamnă și se gunoiește. În luna Martie se face sămânatul în rânduri de 20—30 cm. intervale. La săpatul întâiu se lasă 20 cm. distanță între plante. Într'un ha întră cam 10—12 kg. sămânță. Se recoltează rădăcinile, frunzele și florile. Toamna în luna Sept. se recoltează rădăcinile care fiind groase și carnoase se scot cu hârlețul sau plugul. Din ele se prepară surogat de cafea și spre scopul acesta se adună în grămezi se acopăr cu frunze pentruca să nu piardă din greutate prin uscare. La caz că rădăcinile se pregătesc pentru medicină, se transportă imediat la locul de uscare curățindu-le întâi de pământ. Rădăcina samănă cu a sfeclei, cele sănătoase pentru sămânță se păstreze peste iarnă în pivniță. Frunzele și florile se culeg în deplina lor fază de maturitate se usucă și sunt întrebuințate în farmaceutică, se obține din ele un ceaiu zis de cicoare, care vindecă gălbănarea, isteria, provoacă digestiunea etc. Drogurile părțile uscate sn vând la farmacia-fabrici cu 40—50 lei kg.

(Va urma.)

INFORMAȚIUNI.

— Primăria locală a fixat noi prețuri maxime pentru pâine, făină, carne, lapte și derivatele acestuia; pentru restaurante, cofetării și hotele. Respectarea prețurilor fixate va fi supraveghiată de forurile competente.

— În baza unui ordin primit dela direcțiunea centrală, direcțiunile minelor de pe Valea-Jiului vor concedia mai mulți muncitori.

— Zilele trecute s'a făcut recrutarea pompierilor pentru orașul Deva, fiind recrutați 53 noi pompieri. Pompierii vor ține exerciții în fiecare Duminică între orele 7—9 a. m.

— Deces. Zilele trecute a decedat la clinica din Cluj, fostul manuator orășenesc Iosif Gardo.

Marți, în 16 l. c. a decedat în Deva Alexandru Schuster comerciant și viceprezidentul Sfatului Negustoresc local, în etate de 62 ani.

Tot Marți a trecut la cele vecinice Paul Haitmann, în etate de 70 ani, fost învățător și profesor la școala de aplicație de pe lângă școala normală de stat din localitate timp de 21 ani din cei 40 serviți ca dascăl.

În Pui a fost petrecut la cele eterne notarul cercual Traian V. Motora.

— Încheiere festivă de an școlar la liceul „Decebal” din Deva se va ține în 24 Iunie, Mercuri ora 11 a. m. în sala de gimnastică, la care on. public și prietenii școalei sunt invitați. Direcțiunea.

— Escursiunea proiectată de Sfatul Negustoresc din Deva, pe ziua de Duminecă, 14 l. c. din cauza timpului nefavorabil s'a amânat pentru Dumineca viitoare, 21 l. c.

— Examen sportiv. Din cauza timpului nefavorabil examenul de gimnastică la liceul „Decebal” s'a mutat pentru 18 Iunie Joi ora 4^{1/4} d. m. on public este invitat la această manifestație sportivă a tinerimei școlare. Direcțiunea.

— Cu începere din 14 l. c. în fiecare Duminecă va circula autobus între Deva și Geoagiu-băi. Plecarea din Deva dimineața la ora 8, reîntoarcerea seara. Taxa de persoană 100 lei.

— Atragem atențiunea publicului asupra băilor din Vața de jos. Comunicație din Deva cu autobusul Deva—Brad—Vața.

— Chinematograful orășenesc și-a reînceput, iar reprezentațiile. Duminecă, 21 l. c., se va rula: „Femeile cari nu se iau în căsătorie”, dramă în 7 acte luată din viață, creațiunea lui Varner Brother. În 24 Iunie se va rula: „Jumătatea unui copil” în 5 acte, după romanul lui Coloman Mikszath. Reprezentațiile se încep la ora 6 p. m. și 9 seara. Cu plăcere constatăm nizuința conducerii cinematografului de-a rula cele mai frumoase filme, procurând publicului o distracție plăcută.

— În baza concesiunei ministeriale, nu peste mult se va înființa în orașul nostru o nouă bancă: „Cassa de credit a agricultorilor din județul Hunedoara” menită a fi în ajutorul țărănilor agricultori.

— În baza unui ordin ministerial, pentru viitor se va putea colecta pentru zidirea și repararea de biserici numai cu concesiunea episcopului concernent și numai pe teritorul unei eparhii.

— Festivalul Societății de lectură a elevilor dela liceul „Decebal” din loc, ținut la 15 l. c. în urma variatului și foarte bine interpretatului program, a avut un diplin succes moral, dovadă că se muncește serios și cu drag. Cu Dzeu înainte!

— Examenele la școlile primare de stat din localitate se vor ține Sâmbătă, în 20 l. c. iar serbarea de încheiere la 28 l. c. și nu la 21 cum s'a publicat în numărul trecut al gazetei noastre.

— **Reprezentatia hipnotica telepatica a dlui Gold**, tinuta in sala teatrului orasenesc Luni seara, 15 l. c., a fost privita de un numeros public. Puterea de sugestie telepatica a dlui Gold este foarte dezvoltata, asa incat mediul sta sub absoluta vointa a sugerorului. Din punct de vedere stiintific, astfel de reprezentatii sunt foarte interesante, mai ales atunci, cand se anunta pentru a fi mediu persoane cu o cultura si vointa cat mai dezvoltata.

— In Franța a murit marele și învățatul astronom Camille Flammarion.

— In Basarabia trăește o femeie în etate de 132 ani, anume Maria Șergeuță. Numita s'a născut pe timpul când Basarabia nu fusese încă răpită de Ruși, ci era sub stăpânirea Moldovei.

— In Rusia să vede, că lumea s'a săturat cu domnia lui Anticrist, căci țărani s'au resculat și cer iarăși redeschiderea bisericilor, pe cari bolșevicii le închisese de mai mulți ani, prefăcându-le în magazii.

— **Invitare.** Direcțiunea Grădinei de copii din orașul Deva cu onoare invită pe părinții copiilor și pe onoratul public din Deva a lua parte la serbarea de încheiere a anului școlar, care se va ține în ziua de 21 Iunie 1925 la orele 3 și jum. p. m. în sala de învățământ a acestei instituții din Str. Mihail Eminescu No. 15 Deva.

— **Aviz.** Cu onoare avizez on. public, că mi-am mutat atelierul din casele d-lui Szegő, în edificiul d-lui Lazar din Str. Decebal No. 12, unde conform modelelor din orașele mari, am aranjat un atelier prevăzut cu iluminatie artificială. In scopul introducerii noului local, timp de trei luni, pentru fiecare primă comandă de 6 cărți postale, servesc pe de-asupra o poză mărită. Primesc orice fel de copieri mărite. Angajez cu plată un ucenic inteligent. Cu deosebită stimă: *Wilhelm Koziarszky*, fotograf Deva.

— **Moara cilindrică din Deva** primește pentru măcinat contra vamă orice cantitate de cereale.

Poșta Redacției.

Dlul insp. ing. agricol T. O. Loco. Articolul Dv. răspuns la cele scrise de noi în Nrul de sub titlul de „Organizare economică” urmează în Nrul viitor. Fiind materialul deja cules pentru Nrul de față, a trebuit să-l amânăm. Scuze.

Giranți: I. Sântimbrean, I. Miha.

Ministerul Muncii, Cooperatiunii și Asigurărilor Sociale.
Casa Cercuală din Deva.

Ev. Nr. 2235—1925.

Publicațiune de vânzare.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 20 Iunie 1925 oara 10 a. m. va avea loc I. licitațiune iar în ziua de 27 Iunie oara 10 a. m. a II. licitație în Comuna Petroșeni prin care se va vinde averea mișcătoare aparținând debitorului Soc. Exploatarea de pădure Petroșeni prevăzut în procesul-verbal de sichestru Ev. Nr. 2235/276 și anume:

Obiectele: Un vagon de lemne (trunchi) 5.000 Lei.
Această vânzare se face în baza art. XLVI. din 1883 §§. 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73 și 74.

Condițiile de licitație: a) La I-a licitație toate obiectele a căror valoare nu întrece 1000 Lei se vor vinde și sub prețul de strigare (estimare), celelalte obiecte cu $\frac{3}{4}$ a prețului.

b) La II-a licitație se vor vinde fără considerare și sub prețul de strigare (estimare.)

Dat Deva, la 15 Iunie 1925.

188 1-1

Șeful secției: Klimstein.

No. 467—925.

Publicațiune.

Se publică concursul pentru efeptuirea lucrărilor cu privire la terminarea comasației a hotarului comunei Petreni (plasa Deva, jud. Hunedoara).

Concurenții, adeca numai inginerii diplomați, cari doresc a lua parte, se vor prezenta la primăria comunei Petreni la data de 7 Iulie a. c. ora 10 a. m., unde se va face alegerea inginerului, care va fi incredințat cu terminarea lucrărilor.

Primăria comunei Petreni.

184 1 1

Tipografia V. LAUFER instalată cu motor electric, Deva.

Ministerul Muncii, Cooperatiunii și Asigurărilor Sociale.
Casa Cercuală din Deva.

Nr. Ev. 2340—1925.

Publicațiune de vânzare.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 26 Iunie 1925 ora 3 d. m. va avea loc I. licitațiune în Comuna Vețel-Leșnic prin care se va vinde averea mișcătoare aparținând debitorului Forest. Rom. Vețel-Leșnic prevăzut în procesul-verbal de sichestru Nr. 2350—1925 și anume:

Obiectele: 8 vagoane de lemne Lef 16.000.
Această vânzare se face în baza art. XLVI. din 1883, §§. 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73 și 74.

Condițiile de licitație:

a) La I-a licitație, toate obiectele a căror valoare nu întrece 1000 Lei se vor vinde și sub prețul de strigare (estimare) celelalte obiecte cu $\frac{3}{4}$ a prețului.

b) La II-a licitație se vor vinde fără considerare și sub prețul de strigare (estimare).

Dat Deva, la 11 Iunie 1925.

158 1 1

p. Șeful secției: Batyani, executor.

Publicațiune.

Subsemnatul curatorul masei falimentară al firmei căzută în faliment Adalbert Pilis prin publicațiunea prezentă comunic, că creanțele active aparținătoare la masa falimentară sub pozițiile din inventar sub Nrii 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 79 și 80 împreună cu acc. și până în ziua de azi neincasate se vor vinde acelora, cari oferă pentru ele mai mult.

Licitația se va ține prin esmisul judecătoresc în ziua de 22 Iunie 1925 în biroul advocațional subscrisului dr. Andrei Laufer avocat, curatorul masei falimentară.

Cumpărătorul este obligat a plăti simultan cu prețul de cumpărare și taxa cumpărării după scala III.

Inventarul se poate privi în fiecare zi între oarele 4—6 d. m. în biroul curatorului masei.

Deva, la 15 Iunie 1925.

Dr. Andrei Laufer

advocat,

curatorul masei falimentară.

186 1 1

Casă de vânzare!

In Deva este de vânzare din mână liberă, casa din Strada Avram Iancu No. 7. — Informații se pot lua în biroul d-lui ¹²² ¹³ avocat Dr. ANDOR LAUFER, Deva.

PIATA UNIRII
No. 16.

G. LENGYEL, DEVA

PIATA UNIRII
No. 16.

MECHANIC ȘI INTREPRINZĂTOR DE APADUCT

Repar totfelul de mașini cu vapor, motoare de benzină, gaz și ulei brut.

Efăptuesc repede și garantez reparări la mașini (batoze) de treerat.

Sudetez părți rupte și osii tocite de mașini. — Căptușesc laghere (bocșe)

de aramă, cu cel mai bun metal englezesc. — Efeptuesc cu specialitate

montarea și aranjarea de apaducte. — Primesc montarea de apaducte pentru

orașe, institute și edificii private; canalizari, conducie pentru apă murdară etc.

Pregătesc și montez băi de abur, aranjamente de băi pentru institute, hotel, spitale.

— Efeptuesc și pentru edificii private, aranjarea și montarea pentru

încălzitul cu vapor, apă caldă și gaz. — Efeptuesc aranjarea camerelor de

bae, conform pretențiilor celor mai moderne. — Pregătesc bazene pentru

apă, țintuite și în rame de vinclu. — Recomand, garantând,

esceleentele pompe de apă aspirative și compresive, cu funcționare

dublă, sistem german.

136 6 52

Preliminare pun la dispoziția On. Public fără nici o taxă. — Reclamat fiind, merg și în provincie. La cereri în scris, dau ori ce îndrumări de specialitate.

Cenzurat. Comand. Pieței: Maior Anania Păduraru.

Grații, uși, ferestri de fier, șuruburi

CINE

voeste să-și aranjeze apaduct și cameră pentru bae, să se adreseze cu deplină încredere la firma de 23 ani existentă a lui

Ștefan Szemenyei

din Deva, Str. Principele Carol, dela care va primi lucru bun, solid și punctuos, pe lângă prețuri convenabile.

Cereți ofert de prețuri!

147 6 26

Construcții de fier și lăcătușerie!

REPARARE DE MAȘINI AGRICOLE ȘI MOTOARE!

Pompe, rezervoare pentru apă, apaducte

De vânzare

163 5

un covor persian, un dulap pentru acte (scrisori), o garnitură de salon și două sobe (cupitoare) pentru cărbuni.

Adresa la administrația Gazeta Hunedoarei.

Casă de vânzare!

In Deva, Str. Principele Carol No. 66 cu camere moderne neescepționabile, cameră pentru baie, parc frumos, grădină mare cu pomi.

Locuința se poate ocupa imediat. Informațiuni la aceeași adresă.

131 7

Doi băieți din familie bună

se primesc

unu în librărie și unu în tipografie.

LIBRĂRIA V. LAUFER, DEVA.